

مطالعه و ارائه بسته مکانیزاسیون مناسب برای تولید گندم در استان همدان

دکتر احمد حیدری عضو هیئت علمی بخش تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان همدان، طی پژوهشی با عنوان "مطالعه و ارائه بسته مکانیزاسیون مناسب برای تولید گندم در استان همدان"، روش خاک‌ورزی و کاشت مناسب گندم آبی را با روش فراتحلیل بر اساس مطالعات انجام شده در داخل کشور بررسی کرد.

نتایج نشان داد که روش‌های کم‌خاک‌ورزی در مقایسه با خاک‌ورزی رایج در کل باعث کاهش عملکرد گندم به میزان ۲/۸۷ درصد شدند. روش‌های کم‌خاک‌ورزی شامل ۱- گاوآهن قلمی + دیسک، ۲- خاک‌ورز مرکب (گاوآهن قلمی مجهز به غلطک) و ۳- دیسک، نسبت به خاک‌ورزی رایج عملکرد گندم را کاهش دادند. عملکرد گندم در روش کم‌خاک‌ورزی با چیزل‌پکر با روش رایج تقریباً یکسان بود. روش کشت مستقیم (بی‌خاک‌ورزی) عملکرد گندم را به میزان ۸/۲ درصد کاهش داد. تغییر بافت خاک در کشت مستقیم اثری بر عملکرد گندم نداشت. عملکرد گندم در روش کشت مستقیم در تناوب چغندر قند - گندم و گیاهان پوششی- گندم نسبت به روش خاک‌ورزی رایج بیشتر بود ولیکن در تناوب‌های دیگر عملکرد در روش خاک‌ورزی رایج بیشتر بود. با توجه به اینکه روش‌های کم‌خاک‌ورزی تاثیر زیادی بر کاهش عملکرد گندم نداشتند و از طرفی با توجه به مزایای روش‌های کم‌خاک‌ورزی در کاهش مصرف سوخت، کاهش زمان انجام عملیات تهیه زمین، افزایش ظرفیت مزرعه‌ای موثر و افزایش بهره‌وری مصرف آب پیشنهاد می‌شود روش کم‌خاک‌ورزی بخصوص چیزل‌پکر جایگزین روش رایج خاک‌ورزی (گاوآهن برگرداندار + دیسک + ماله) شوند. استفاده از روش کشت مستقیم در زراعت گندم آبی نیاز به تحقیقات بیشتر و بلندمدت دارد.

استفاده از خاک‌ورزی عمیق (زیرشکنی) در خاک‌ورزی رایج عملکرد گندم (۱۴/۳+ درصد) را به طور معنی داری افزایش داد.

(لازم به توضیح است که مرحله برداشت در یک پروژه جداگانه و توسط همکار دیگری ارائه خواهد شد).